

Naar uddøde den 1718 adlede Slægt Jespersen?

Af C. E. A. Schøller.

Jesper Jespersen til Høgholt m. m., der 21. Octbr. 1718 optoges i Adelsstanden, var født 24. Marts 1673¹⁾, blev 24. Octbr. 1718 Cancelliraad og 26. Jan. 1725 Justitsraad. 18. Febr. 1697 ægtede han Karen Eilersdatter Holm, der døde paa Høgholt 19. Juli 1707, 2°. gift 14. Octbr. 1708 med Johanne Larsdatter Kierulf, dbt. 17. Juli 1688²⁾. Han døde paa Høgholt 26. Febr. 1746³⁾, begr. i Hørmested 18. Marts s. A. Enken søgte 1747 om Tilladelse til at sidde i uskiftet Bo, hvilket nægtedes⁴⁾. Hun døde i Mariager 20. Marts 1771⁵⁾ og blev 10. Apr. s. A. indsat i Mariager Kirke.

Af første Ægteskab havde Jesper Jespersen 5 Børn⁶⁾ nemlig:

1. Niels, f. 11. Febr. 1698, se om ham nedenfor.
2. Kirstine Margrete, f. 19. Juni 1699, † i Aalborg 1777, begr. 22. Marts⁷⁾. Gift 13. Octb. 1718⁸⁾ med Christoffer Hemmer til Refsnæs, dbt. i Aalborg 12. Juli 1688⁹⁾, † i Nørre Uttrup 25. Septbr. 1747¹⁰⁾, begr. i Nørre Sundby 30. Octbr. s. A.
3. Cecilie, f. 22. Octbr. 1700, begr. i Hørmested 26. Jan. 1715. Efter Bertouch druknede hun i Mølledammen ved Høgholt.
4. Kirstine Sofie, f. 22. Marts 1703, † 3. Aug. s. A.
5. Hilaria Kirstine, f. 22. Novb. 1705, † i Glückstadt 11.

¹⁾ Om hans Slægt se Jydske Saml. 1. Række II, S. 25, 67; 3. Række III, S. 511, 519.

²⁾ Solbjerg Kbg.

³⁾ Aalborghus m. fl. Amters Skifteforr. Nr. 143.

⁴⁾ Suppl. t. Danske Cancelli 1. Halvaar 1747, Nr. 866.

⁵⁾ Mariager Skifteprot. fol. 328. Bertouchs Correspond. med Adelen har urigtigt 27. Marts.

⁶⁾ Fødselsdatoer m. m. efter Bertouchs Correspondance med Adelen I., der ere jævnførte med Hørmested Kirkebog, som imidlertid først begynder 1713. De synes i det hele ret paalidelige og hidrøre øjensynligt fra Familieoptegnelser.

⁷⁾ Aalborg Budolfi Kbg.

⁸⁾ Hørmested Kbg. Bertouch har urigtigt 19. Octbr.

⁹⁾ Budolfi Kbg.

¹⁰⁾ Aalborghus Amts Skifteforr. Nr. 148.

Marts 1738.¹⁾ Gift 15. Aug. 1730 Lars Everdorff,²⁾ der 29. Marts 1728 blev Regimentskvartermester i jydsk-fynske Dragonregiment, reduceret 1730, 11. Marts igjen ansat ved Dronningens Liv Rgt., Capitain 23. Juli 1734, afskediget 1748.

Af andet Ægteskab var der følgende Børn:

6. **K a r e n H o l m**,³⁾ f. 16. Juli 1709, † i Mariager 31. Marts 1764,⁴⁾ indsat i Kirkens Kapel 18. Apr. s. A. Gift paa Høgholt 6. Juli 1741⁵⁾ med Oberhofmester, Landraad, hvid Ridder Henning Christoffer v. Holstein, f. 24. Novbr. 1679, † i Mariager 25. Juni 1753.⁶⁾
7. **L a u r i t z**, f. 21. Octbr. 1710, begr. 26. Jan. 1717.⁷⁾
8. **K a r e n G e s m a n d**, f. 29. Nov. 1711, † 22. Jan. 1712.
9. **K a r e n M a r t i n a**,⁸⁾ (Martinette) f. 29. Jan. 1714, dbt. 9. Febr., † i Hobro 7. Juni 1768.⁹⁾
10. **J e s p e r**, † 11. Jan. 1715, 6 Dage gl.¹⁰⁾
11. **J e h a n n e (J e a n n e) J e s p a r e**, dbt. 2. Novbr. 1716, † ugift paa Skavngaard¹¹⁾ 5. Marts 1776, begr. i Vindum 25. Marts s. A.
12. **A n n a L a u r e n t i a**, f. 10. Novb. 1717, Daaben conf. 15. Jan. 1718, begr. i Hørmested 22. Aug. 1747.
13. **L a u r i t z K i e r u l f**, f. 30. Aug. 1719, dbt. 20. Sept., begr. i Mariager 22. Mai 1778. Han blev 13. Nov. 1739 Secretair i danske Cancelli, 18. Sept. 1761 Procurator ved alle Over- og Underretter, 3. Febr. 1764 Byskriver i Mariager og Herredsskriver i Gerlev Herred.
14. **J e s p e r**, f. 14. Novbr. 1720, dbt. 16. Nov., † 9. Septbr.

¹⁾ Suppl. t. Danske Cancelli 1738, hvor hun kaldes Hilaria Christine Holm.

²⁾ Søn af Raadmand i Ribe Morten Henrik E. og Anne Margrete Lauritsdatter.

³⁾ Kaldes ved sin Vielse Cathrine Holm, ikke Magdalene som i Adelsaarb. II. 184

⁴⁾ Mariager Skifteprot. 244.

⁵⁾ Ikke 12. Aug. som hos Bertouch og i Adelsaarb. II. 184.

⁶⁾ Indsat i en Begravelse bag Alteret 23. Juli s. A. I Kirken findes et Epitaphium, sat af hans Enke 1758. Hun havde ved Skjøde af 11. Aug. 1756 købt Begravelsen.

⁷⁾ Hørmested Kbg. Bertouch hør † 21. Decbr. 1716.

⁸⁾ Bertouch kalder hende Martinette, ligeledes Bekendtgørelsen ved hendes Død.

⁹⁾ Richters Dødsfald. Kirkebog og Skifteprot. for Hobro mangle for den Tid.

¹⁰⁾ Bertouch; nævnes ej i Hørmested Kbg.

¹¹⁾ Halds Amts Skifteprot. 523.

- 1740,¹⁾ 16. Sept. hensat i Hørmested Begravelse. Blev 14. Marts 1740 Fændrik og karakt. Lieutenant i syd sjæll. nat. Inf. Regt.
15. J a c o b K i e r u l f, f. 15. Sept. 1722, hjemmedøbt 18. Sept., † 1. Maj 1724, begr. 9. Mai i Hørmested.
16. C e c i l i e, f. 4. Febr. 1726, dbt. 7. Febr., † 29. Mai 1727, begr. i Hørmested 2. Juni.
17. M o r t e n K i e r u l f, f. 25. Febr. 1726, dbt. 12. Marts, † 27. Octbr. 1804. Fændrik ref. i nordjydske nat. Inf. Regt. 18. Febr. 1756, Premierlt. ref. 21. Mai 1760, i Sekondlt. Nr. i dansk Liv Regt. 19. Sept. 1764, Afsked 14. Oct. 1767.²⁾
18. E r i k, f. 30. Nov. 1731, dbt. 18. Dec., † paa Skavngaard 4. Jan. 1791, begr. 21. Jan. Gift 1° 20. April 1770³⁾ med Kirstine Folsach, f. i Ringsted 13. Mai 1738⁴⁾ † paa Skavngaard 23. Sept. 1782,⁵⁾ begr. 14. Octb. Gift 2° 27. Octb. 1783⁶⁾ med Christiana Uldriche Hauch, dbt. i Klarup 25. Sept. 1739,⁷⁾ † 11. Dec. 1821 i Viborg.¹⁰⁾ Han var 1770 Forvalter paa Gjessinggaard, fra 1779 Eier af Skavngaard.

Medens alle Jesper Jespersens mange andre Børn levede og døde her i Landet, var hans ældste Søn, Niels, allerede som ung draget til Udlandet. 15 Aar gammel var han bleven sat i Huset hos Magister Jens Reenberg paa Lynderupgaard for at opdrages og undervises; her indlod han sig i en Kjærlighedsforbindelse med Magisterens Datter, Anna Margrete, hvis Følger blev, at han med en Kommissionsdom 22. Juni 1719 blev dømt til at ægte hende. Niels Jespersen var imidlertid inden Dommen reist ud af Landet, medens Faderen apellerede Commissionsdommen til Høiesteret, som 19. Juli 1721 confirmerede den og dømte Niels Jespersen til enten at ægte Jomfru Reenberg inden 3 Maaneder eller agtes for

1) Ref. Sager ^{no}, 1740.

2) Oberstlt. Hirsch, Fortegnelse over Officerer.

3) Hald Amts Skifteprot. S. 78.

4) Vindum Kbg.

5) Tvede Kbg.

6) Den Viborger Samler 1782 Nr. 329.

7) Hald Amts Skifteprot. S. 7.

8) Vistoft Kbg.

9) Klarup Kbg.

10) Sønder Sogns Kbg.

»mindre Mand«. ¹⁾ Efter Sagens Paakjendelse, under hvilken der 29. April 1719 var tilstaaet ham salvo conductum, drog han atter bort og begav sig til Sachsen, hvor han strax paa Anbefaling af Statholder Grev Ahlefeldt blev Officer i polsk-kursachsisk Tjeneste.

1724 ægtede han Christine Sophie Sellentin, Datter af en Raadmand i Halle, med hvem han efter Bertouchs Samlinger havde 4 Børn, nemlig: Caspar Frederik, f. 30. Aug. 1724, † 1. Decb. 1727. August Nicolai, f. 27. Juli 1726, † 7. Jan. 1727. Cathrine Johanne, f. 3. Juni, † 30. Decb. 1727 og Frederik August Nicolai, f. 25. Oct. 1728, † 25. Jan. 1729.

Efter Meddelelse for det sachsiske Krigsarkiv blev Nicolaus von Jespersion 14. Mai 1727 Ritmester i Cuirasserregimentet Venediger, 26. Jan. 1741 Major i Regimentet Maffey og 15. Marts 1746 Oberstlieutenant i Prins Sonderhausens Dragoner, men afgik med Pension 1. Jan. 1749. 7. Marts 1755 fik han Løfte om et vacant Kredsregiment, fik 15. Dec. 1759 Oberst Karakter, men døde 1763 i April.

1741 ansøgte Faderen for ham om Opreisning for de ham i sin Tid overgangne Domme, da han anden Gang var bleven gift i Tydskland og gjerne med sine Midler vilde flytte til Danmark, hvad han var forhindret i, saalænge han efter Dommen var fældet paa sin Ære. Sagen blev 9. Jan. 1741 refereret Kongen, men Ansøgningen findes ei at være bevilliget. ²⁾ Da hans Moder efter Faderens Død 1746 søgte om at sidde i uskiftet Bo, har han fra Freiburg 24. Mai givet sit Samtykke dertil. Men efter Faderens Død synes Familiebaandet efterhaanden at være blevet løsere og tilsidst at være bristet, vel tildels paa Grund af Slægtens Forarmelse, og ved Søsteren Jeanne Jespares Død 1776 vidste man intet om det bortdragne Familiemedlem, heller ikke, da 1783 Familiemeddelelserne indsendtes til Bertouch.

Niels Jespersen havde imidlertid c. 1730 atter giftet sig med en Frøken Vittinghof, og af dette Ægteskab levede 1761 4 Børn, hvilket fremgaar af en Skrivelse fra ham til Overkrigssecretair

¹⁾ Højesteretsprot. 1721, B. 381. Sagen paadømtes atter 29. Apr. 1726 med samme Resultat.

²⁾ Supplikker til Danske Cancelli 1741, 1. Halvaar Nr. 64.

Grev Ahlefeldt¹⁾, hvori han anfører, at han har en Datter, en Søn, der er Lieutenant i keiserlig Tjeneste, en, der er Lieutenant i Sachsen, samt en, der staar som Underofficer i dansk Tjeneste ved det falsterske Regiment i Rendsborg. For denne sidste, Carl August Jespersen, udbeder han sig Kongens Naade. I denne Anledning lod Overkrissecretairen forespørge hos Regimentet, der svarede, at Carl August Jespersen havde tjent i Regimentet som Underofficer fra 19. Sept. 1759, var 25 Aar gammel (altsaa f. c. 1736), af god Exterieur samt flink, men da hans Faders Omstændigheder ei vare de bedste og han ei kunde hjælpe ham, bad man om, at han maatte blive staaende som Underofficer, indtil Kongen vilde unde ham Gage.²⁾ 1762 deserterede han imidlertid og vendte vel atter hjem til Sachsen.³⁾

Af de andre Sønner kjendes kun Caspar Richard von Jespersen, der efter det sachsiske Krigsarkivs Oplysninger var født 1738 i Rechnitz ved Wurzen. Han var 19. Oct. 1757 bleven Souslieutenant i Kurprinsessens Inf. Regt., efter et Aar at have været Cadet, og blev 22. Aug. 1764 Premierlt. Han, der havde deltaget i Felttoget i Sachsen 1756, 1758—62 ved den franske Armée og 1778 i Bøhmen, havde været meget brugbar i Tjenesten, men paa Grund af et Saar i Hovedet og svækket Nervesystem fik han Afsked 2. Juni 1784. Han døde 1785. Om den i keiserlig Tjeneste 1761 staaende Søn kan derimod intet oplyses.

Medens Familien Jespersen her i Landet uddøde paa Mandsiden 1804 med Morten Kierulf Jespersen, er der altsaa en om end svag Mulighed for, at den kan have blomstret længere i Udlandet, ja maaske kan existere endnu.

¹⁾ Ref. Sager $7\frac{1}{10}$ 1761, Nr. 32.

²⁾ Ref. Sager $18\frac{11}{11}$ 1761, Nr. 5.

³⁾ Ref. Sager $15\frac{1}{9}$ 1762.